

Dosarul nr. 2rhc-25/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (A. Cobăneanu, G. Stratulat, Iu. Bejenaru, D. Mardari, N. Craiu)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „UCNAF AQUA”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „UCNAF AQUA” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție

constată:

La 10 decembrie 2018, Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni (în continuare CIE „Moldexpo” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „UCNAF AQUA” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată de la SRL „UCNAF AQUA” în beneficiul CIE „Moldexpo” SA suma de 886507,70 de lei cu titlu de datorie și suma de 159571,39 de lei cu titlu de penalitate conform contractului de locațiune nr. 68 din 18 aprilie 2008, suma de 52580,65 de lei cu titlu de datorie conform contractului de prestarea serviciilor nr. 100 din 18 iulie 2008, pentru perioada de până la 05 decembrie 2018, iar în total suma de 1098 659,74 de lei.

A fost încasată de la SRL „UCNAF AQUA” în beneficiul CIE „Moldexpo” SA suma în mărime de 32959,79 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de SRL „UCNAF AQUA”, reprezentată de avocatul stagiar Vadim Șpac, și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de recursul declarat de SRL „UCNAF AQUA” și s-a menținut decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 03 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a CIE „Moldexpo” SA împotriva SRL „UCNAF AQUA” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

La 26 octombrie 2020, SRL „UCNAF AQUA” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei contestate, admiterea integrală a recursului declarat de SRL „UCNAF AQUA”, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat că decizia contestată este neîntemeiată și vădit ilegală, deoarece instanța de judecată, examinând cauza, era obligată să atragă în proces Agenția Proprietății Publice, pentru a-i oferi posibilitatea de a-și formula apărarea în mod efectiv, drepturile și interesele sale, asupra terenului ce îi aparține cu drept de proprietate.

Astfel, atragerea Agenției Proprietății Publice în proces era necesară pentru a-i oferi posibilitatea de a-și formula toate apărările în mod efectiv, drepturile și interesele sale, asupra terenului ce îi aparține cu drept de proprietate, fapt ignorat de către instanța de judecată.

Un alt temei de revizuire este că obiectul acțiunii înaintate de către CIE „MOLDEXPO” SA îl constituie încasarea datoriei și a penalităților în baza contractului de locațiune nr. 68 din 18.04.2008, iar această acțiune nu putea fi admisă în circumstanțele în care pe rolul Judecătoriei Chișinău sediul Centru se află spre examinare cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „UCNAF AQUA” împotriva CIE „Moldexpo” SA, intervenient accesoriu SRL „Vasigur-Construct” cu privire la anularea declarației de reziliere a contractului de locațiune nr. 68 din 18 aprilie 2008.

La fel, a invocat revizuenta că tergiversarea adoptării unei soluții legale pe marginea acțiunii, cauzează prejudicii deosebit de mari, or, SRL „UCNAF AQUA” a antrenat și un investitor pentru proiectarea și construcția bunului imobil, iar fiecare zi de întârziere a adoptării unei hotărâri legale în această cauză civilă lezează interesele statului, precum și prejudiciază bugetul statului.

Revizuentul SRL „UCNAF AQUA” și-a întemeiat cererea de revizuire în baza dispozițiilor art. 446 - 451 CPC.

Verificând decizia supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „UCNAF AQUA” din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele

expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actului judecătoresc contestat.

Mai mult, niciun participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, hotărârea 10 din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza *Eriksson vs Suedia*, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza *Pönkä vs Estonia*, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În temeiul art. 446 alin. (1) CPC pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Potrivit art. 447 lit. a) CPC, sunt în drept să depună cerere de revizuire părțile și alți participanți la proces.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) CPC, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Având în vedere că revizuentul nu a indicat în cererea de revizuire temeiul prevăzut de art. 449 CPC pentru depunerea cererii de revizuire, pornind de la temeiul de drept, dedus din textul cererii ca fiind temeiul de înaintare a revizuirii și, care s-ar referi la dispozițiile art. 449 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a evoca conținutul acestei prevederi legale care indică că, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, se va nota că redeschiderea procesului în temeiul art. 449 lit. c) CPC este condiționată de prezentarea probelor ce confirmă că la emiterea hotărârilor, instanțele de judecată s-au expus în privința unor persoane care nu au fost atrase în proces ca participanți, însă au fost lezate în drepturi.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul invocării temeiului prevăzut de art. 449 lit. c) CPC, este important ca hotărârea a cărei revizuire se cere să fie emisă în lipsa unei persoane care nu a fost implicată în proces, iar instanța de judecată să constate că persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului litigios.

În acest sens, revizuentul urmează să prezinte probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei i-au fost încălcate careva drepturi.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuenta SRL „UCNAF AQUA” a invocat că la examinarea cauzei, instanțele de judecată erau obligate să atragă în proces și Agenția Proprietății Publice, pentru a-i oferi posibilitatea de a-și formula toate apărările în mod efectiv asupra terenului ce îi aparține cu drept de proprietate.

Drept urmare, se va menționa că acest temei a fost invocat de către SRL „UCNAF AQUA” și în cererea de recurs, care a fost examinat și apreciat de către instanța de recurs la emiterea deciziei din din 21 octombrie 2020, revizuirea cărei se solicită.

Mai mult decât atât, în interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. c) CPC este de înțeles că cererea de revizuire prin prisma acestei norme urmează a fi depusă de însuși persoana care s-ar considera lezată în drepturile sale prin hotărârea adoptată prin neatragerea ei în procesul de judecată.

La caz, după cum se observă, cererea de revizuire nu a fost depusă de Agenția

Proprietății Publice, dar de către SRL „UCNAF AQUA” care indică că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile Agenției Proprietății Publice, care nu au fost implicate în proces.

Respectiv, acest argument al revizuintei nu poate fi reținut de instanță ca temei de admitere a cererii de revizuire.

La fel, și alte argumente menționate în cererea de revizuire nu pot constitui temei de admitere a acesteia, fiind cert că și acestea au fost invocate în cererea de recurs depusă de către SRL „UCNAF AQUA” împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și examinate de către instanța de recurs la emiterea deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, supusă prezentei revizuirii.

Astfel fiind, Colegiul conchide că argumentele invocate de revizuentă nu se încadrează în temeiurile de revizuire, iar admiterea cererii de revizuire pentru un temei nereglementat la art. 449 CPC ar duce la periclitarea securității raportului juridic garantat de art. 6 CEDO.

În acest sens, se va reține că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 Cod de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de SRL „UCNAF AQUA”, în lipsa unor temeiuri legale, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 paragraf 1 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate de către revizuentă sunt în contradicție cu prevederile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de SRL „UCNAF AQUA”, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „UCNAF AQUA” împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, în în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Centrului Internațional de Expoziții „Moldexpo” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „UCNAF AQUA” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nicolae Craiu